

ยังจะต้องพิจารณาอีกว่าเป็นข้อสอบอัตนัยชนิดที่จำกัดคำตอบ หรือให้ตอบเสรี เพราะถ้าตอบเสรี เวลาที่ต้องมากกว่าจำกัดคำตอบ ส่วนถ้าเป็นข้อสอบปรนัยบางรายวิชาอาจใช้เวลา 1 ข้อ/นาที หรือ 3 ข้อ/นาที การใช้เวลาในการสอบมากเกินไปหรือน้อยเกินไป โดยไม่สัมพันธ์กับชนิดข้อสอบและจำนวนข้อสอบ ย่อมไม่เกิดประโยชน์อะไร ควรจะใช้เวลาในการสอบให้เป็นประโยชน์ และวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ได้มากที่สุด

9.4 ผู้เรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น และไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน ให้ได้ผลการเรียน "มส"

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าการเรียนระบบหน่วยการเรียนนั้น ถือเป็นเรื่องการมาเข้าเรียนสม่ำเสมอเป็นเรื่องสำคัญ ผู้เรียนคนใดมีเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรของแต่ละรายวิชา ก็ถือว่าไม่อนุญาตให้ได้รับการวัดผลปลายภาคเรียน จึงกำหนดให้ผลการเรียนเป็นตัวอักษร "มส" ซึ่งหมายถึง ไม่มีสิทธิ์สอบ

9.5 ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้ได้ระดับผลการเรียน "0"

เกณฑ์ขั้นต่ำที่ให้ถือปฏิบัติในที่นี้ หมายถึง 50% ของคะแนนระหว่างภาคเรียน กับปลายภาคเรียนรวมกัน ตามอัตราส่วนที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด เช่น ในรายวิชา ท.401 กลุ่มกำหนดอัตราส่วนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียนเป็น 60 : 40 ดังนั้น ในการตัดสินผลการเรียน ให้นำคะแนนที่ได้ระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนมารวมกันและถ้าผู้เรียนได้ตั้งแต่ 50% ของคะแนนรวมก็ถือว่าผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ส่วนช่วงระดับผลการเรียน 2, 3 และ 4 นั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพราะแต่ละรายวิชามีลักษณะธรรมชาติของวิชาไม่เหมือนกัน จึงเปิดโอกาสให้ยืดหยุ่นได้

9.6 ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบ หรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาใด ครั้งใดก็ตาม ให้ได้คะแนน "0" ในครั้งนั้น

การให้คะแนน "0" ในครั้งที่มีการทุจริตในการสอบ หรือทุจริตในงานที่รับมอบหมายให้ ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลการลงโทษ

9.7 ผู้เรียนที่ไม่ได้วัดผลระหว่างภาค ไม่ได้วัดผลปลายภาค ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ ให้ได้ผลการเรียน "ร"

การตัดสินผลการเรียนให้ได้ระดับผลการเรียนนั้น ถือว่าเป็นการตัดสินที่สำคัญซึ่งจะกำหนดความสามารถของผู้เรียน ผู้ตัดสินจะต้องได้ข้อมูลต่าง ๆ ไว้ครบถ้วน สำหรับผู้เรียนทุกคนหากได้ข้อมูลไม่ครบ เช่น ไม่ได้เข้าสอบระหว่างภาคหรือปลายภาคเรียนหรือไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายอันเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียน หรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ตัดสินผลการเรียนไม่ได้ จึงยังไม่ได้ระดับผลการเรียน แต่ให้อักษร "ร" เมื่อได้ข้อมูลครบแล้วก็ให้ระดับผลการเรียนต่อไป เรื่องนี้สถานศึกษาควรจะต้องเป็นการฝึกความมีวินัยและความรับผิดชอบให้แก่นักเรียนที่ผู้สอนสั่งให้ส่ง หรือให้มาสอบเวลาใด นักเรียนจะต้องทำตามสั่ง

สำหรับงานที่ให้ผู้เรียนทำ ผู้สอนควรจะต้องพิจารณาเลือกเฉพาะชิ้นงานที่เห็นว่าเป็นสำคัญและจะต้องคำนึงถึงเวลาในการทำงาน เพราะผู้เรียนอาจจะต้องทำงานในรายวิชาอื่น ๆ ด้วย

9.8 ผู้เรียนที่ประสงค์จะเรียนรายวิชาใดโดยไม่ต้องการหน่วยการเรียน ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะอนุญาตให้เข้าเรียนได้ และถ้ามีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ได้ผลการเรียน "มก" แต่ในกรณีที่มีเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดให้ได้ผลการเรียน "มค"

การเรียนโดยไม่ต้องการหน่วยการเรียน ได้แก่ เรียนซ้ำในรายวิชาที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน "๐" โดยผู้เรียนมีความประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้นหรือการเรียนเกินแผนการเรียน

9.9 ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน ให้ถือว่าผ่าน และให้ได้ผลการเรียน "ผ" ในกรณีที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ให้ถือว่าไม่ผ่าน และให้ได้ผลการเรียน "มผ"

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้ระบุให้สถานศึกษามีหน้าที่ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม 1 คาบ ต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน โดยจัดตามคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2520 และฉบับแก้ไข

เพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พุทธศักราช 2521 ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ และส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ และส่งเสริมอุปนิสัยอันดีงามของผู้เรียน ดังนั้น การจัดกิจกรรมจึงได้กำหนดตัวอักษรแสดงผลการเรียนเพียงแค่ 2 อย่าง คือ ผ่าน (w) และไม่ผ่าน (mf)

ในการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการเข้าร่วมทุกครั้ง ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมให้ครบถ้วนด้วย เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม สถานศึกษาอาจจะใช้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นคะแนนหรือระดับผลการเรียนได้ ส่วนการกรอกผลการเข้าร่วมกิจกรรมในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (รพ. 1-ป) ให้ใช้เพียงอักษร "ผ" และ "มผ"

ข้อ 10 การเปลี่ยนระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติดังนี้

10.1 การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก "0" ให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมในจุดประสงค์ที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัวให้ และให้สอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาการแก้ "0" ออกไปได้อีก 1 ภาคเรียน

การสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1"

ถ้าสอบแก้ตัว 2 ครั้ง แล้วยังได้ระดับผลการเรียน "0" อีก ให้ปฏิบัติดังนี้

10.1.1 ถ้าเป็นรายวิชาบังคับ ให้เรียนซ้ำ

10.1.2 ถ้าเป็นรายวิชาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ (เฉพาะรายวิชาเลือก) หรือไม่ต้องสอบแก้ตัวอีกแล้วแต่กรณี

ในการเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก "0" โดยการให้ผู้เรียนสอบแก้ตัวนั้น ผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

(1) ผู้สอนต้องตรวจสอบก่อนว่า ในกรณีที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน "0" นั้น เนื่องจากผู้เรียนไม่บรรลุในจุดประสงค์ใดบ้าง และจุดประสงค์ที่ผู้เรียนไม่บรรลุนั้นเป็นจุดประสงค์ชนิดใด เช่น เป็นจุดประสงค์ด้านความรู้-ความคิด หรือจุดประสงค์ทางด้านปฏิบัติ

(2) เมื่อทราบว่าเป็นจุดประสงค์ชนิดใดแล้ว ให้ดำเนินการสอนซ่อมเสริมในแต่ละจุดประสงค์นั้น

(3) ภายหลังจากการสอนซ่อมเสริมแล้ว ให้ดำเนินการสอบแก้ตัว คำว่าสอบแก้ตัว ไม่ได้หมายความว่า จะต้องทดสอบด้วยข้อเขียนเท่านั้น ผู้เรียนคนใดจะสอบแก้ตัวอย่างไรนั้น ให้อิงจุดประสงค์ ถ้าเป็นจุดประสงค์ที่ต้องปฏิบัติ ก็ต้องดำเนินการปฏิบัติ นั่นคือ ผู้เรียนที่ได้ระดับผลการเรียน "0" ในรายวิชาเดียวกัน ไม่จำเป็นจะต้องปฏิบัติอย่างเดียวกัน ผู้เรียนคนใดจะปฏิบัติอย่างไรนั้น ให้อิงจุดประสงค์เป็นหลัก

การสอบแก้ตัวตามระเบียบฉบับนี้กำหนดให้กระทำได้ไม่เกิน 2 ครั้ง โดยต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป และให้สถานศึกษากำหนดระยะเวลาการสอบแก้ตัวได้ตามความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องรอให้เปิดภาคเรียนใหม่จึงจะดำเนินการสอบแก้ตัว เพราะอาจเกิดผลเสียแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่ได้ระดับผลการเรียน "0" ในรายวิชาบังคับ ของภาคเรียนที่ 6 หรือได้หน่วยการเรียนไม่ครบตามเกณฑ์การจบหลักสูตร หากเพียงไม่กี่หน่วยการเรียนเท่านั้น ควรจัดดำเนินการสอนซ่อมเสริมและสอบแก้ตัวให้ทันที และถ้าสอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้ว ผู้เรียนยังได้ระดับผลการเรียน "0" อีกผู้เรียนจะได้มีโอกาสเรียนซ้ำในภาคฤดูร้อน หรือถ้าสถานศึกษาไม่สามารถเปิดสอนภาคฤดูร้อนให้กับผู้เรียนได้ สถานศึกษาก็ยังมีโอกาสที่จะส่งผู้เรียนไปเรียนในสถานศึกษาแห่งอื่น แล้วรับโอนผลการเรียนได้ ผู้เรียนจะได้มีโอกาสจบหลักสูตรได้ แต่ถ้าโรงเรียนไม่ดำเนินการดังที่กล่าวมาแล้ว โดยไปดำเนินการในระหว่างเปิดภาคเรียน ผู้เรียนจะต้องเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการที่จะต้องเรียนอีก 1 ภาคเรียน

การสอบแก้ตัวครั้งแรก ในภาคเรียนที่ 1 ถึงภาคเรียนที่ 5 นั้น สถานศึกษาคควรดำเนินการภายในสองสัปดาห์แรกของภาคเรียน เพราะจะได้ไม่กระทบกระเทือนเวลาเรียนใน

รายวิชาต่อไป แต่ถ้ามีเหตุสุดวิสัย หรือมีความจำเป็นซึ่งไม่สามารถจะดำเนินการได้ ก็ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาออกไปอีก ส่วนการสอบแก้ตัวครั้งที่ 2 ก็ให้อยู่ในดุลพินิจของโรงเรียน โดยกำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสม

อนึ่ง ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวทั้ง 2 ครั้ง ตามเวลาที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น เจ็บป่วยกระทันหันหรือลาพักการเรียน เป็นต้น ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาการสอบแก้ตัวออกไปได้อีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน แต่การสอบแก้ตัวยังกำหนด 2 ครั้ง เช่นเดิม แต่ถ้าผู้เรียนไม่มาสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนดให้สอบ ถือว่าไม่มีสิทธิ์แก้ตัวให้ได้ "0" ตามเดิม

สำหรับวันปิดเรียนภาคต้น ซึ่งกระทรวงได้กำหนดไว้ 30 วัน สถานศึกษาควรจะใช้เวลาส่วนหนึ่งในจำนวนวันหยุดพักผ่อนนี้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เปิดสอนซ่อมรายวิชาที่ไม่ผ่านในระหว่างปิดเรียนภาคต้น ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2524 สอนซ่อมเสริมผู้เรียนในรายวิชาที่ไม่ผ่านโดยใช้เวลาปิดภาคต้นนี้ไม่เกิน 15 วัน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาหยุดพักผ่อนตามเจตนารมณ์ของการปิดภาคเรียน ส่วนการปิดภาคปลายจำนวน 45 วัน ควรจะใช้เวลาดังกล่าวในการเปิดภาคเรียนฤดูร้อน แต่ถ้าสถานศึกษาไม่สามารถจะเปิดภาคเรียนฤดูร้อนได้ ก็ควรให้ผู้เรียนไปเรียนยังสถานศึกษาที่เปิดสอน แล้วรับโอนผลการเรียนตามข้อ 12 ของระเบียบนี้

การเปิดภาคเรียนฤดูร้อน สถานศึกษาอาจเปิดสอนด้วยวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสอนซ่อมรายวิชาที่ผู้เรียน "ไม่ผ่าน" ต้องเรียนใหม่เต็มเวลาทั้งรายวิชา
2. สอนเสริมความพร้อมในรายวิชาที่ผู้เรียนยังไม่ได้เรียน หรือเปิดสอนวิชาอาชีพเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนที่สนใจและต้องการ
3. สอนซ่อมเสริมรายวิชาที่ผู้เรียนเรียน "ผ่าน" แล้ว แต่รู้สึกว่ารระดับผลการเรียนต่ำมาก ต้องการเข้าฟังโดยไม่คิดหน่วยการเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แน่นขึ้น

ผลการสอบแก้ตัวจะได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1" คืออาจได้ "0" หรือ "1" การที่ให้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1" เช่นนี้ ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการสอบ กล่าวคือ ระหว่างสอบผู้เรียนจะต้องทำให้ดีที่สุด ไม่ฉวยโอกาสที่จะได้ระดับผลการเรียนสูงจากการสอบ

แก้ตัว หลักการหรือหลักเกณฑ์ เช่นนี้ สถานศึกษาหรือผู้สอนควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบตั้งแต่ต้นภาคเรียน

ถ้าผู้เรียนสอบแก้ตัว 2 ครั้ง แล้วยังได้ระดับผลการเรียน "0" อีก หรือไม่มาสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้เรียนจะต้องเรียนซ้ำทั้งรายวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาบังคับ ส่วนวิชาเลือก ผู้เรียนจะต้องเรียนซ้ำทั้งรายวิชา หรืออาจไม่ต้องสอบแก้ตัวก็ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่า แม้จะไม่สอบแก้ตัวในรายวิชานั้นก็จะมีผลกระทบต่อการจัดหลักสูตร สำหรับวิชาเลือกอาจให้ผู้เรียนเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้

อย่างไรก็ดี การพิจารณาให้ผู้เรียนไม่ต้องสอบแก้ตัวอีกนั้น ควรกระทำอย่างรอบคอบ หากอนุญาตให้ผู้เรียนไม่ต้องสอบแก้ตัว หรือไม่ต้องเรียนซ้ำในรายวิชาที่อยู่ในภาคเรียนที่ 1 ถึง ภาคเรียนที่ 5 อาจมีผลให้ผู้เรียนตกสะสมไว้ ทำให้ได้หน่วยการเรียนไม่ครบ ไม่สามารถจบหลักสูตรได้ตามกำหนด ดังนั้น การพิจารณาให้ผู้เรียนไม่ต้องสอบแก้ตัวหรือไม่ต้องเรียนซ้ำ ควรใช้สำหรับรายวิชาที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านในภาคเรียนที่ 6 และเพื่อเป็นการช่วยให้ผู้เรียนจบหลักสูตรภายในระยะเวลา 3 ปี สถานศึกษาควรได้มอบหมายให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามผลการเรียนของผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบทุกรายวิชา และเป็นผู้เร่งรัดติดตามให้ผู้สอนแต่ละรายวิชาได้ดำเนินการแก้ไขรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน "0" ให้แก่ผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ พร้อมทั้งทวนชั้นให้ผู้เรียนได้รับดำเนินการแก้ไขรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน "0" ด้วย

10.2 การเปลี่ยนผลการเรียน "ร" แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

10.2.1 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน "ร" เพราะเหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้วหรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ 0-4)

10.2.2 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน "ร" โดยหัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ใช่เหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้วหรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1"

การเปลี่ยนผลการเรียน "ร" ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ "ร" ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้วัน ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ "ร" ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่ เป็นรายวิชาเลือก

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้ลงหมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียนว่า ให้เรียนแทนรายวิชาใด

เนื่องจากการได้ผลการเรียน "ร" มีสาเหตุมาจากผู้เรียนไม่ได้เข้าสอบระหว่างภาคเรียน ไม่ได้เข้าสอบปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องติดตามให้ผู้เรียนมาดำเนินการแก้ไขให้เรียบร้อย ผู้สอน ฝ่ายแนะแนว หัวหน้าหมวด ผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ และผู้ปกครองควรร่วมมือกันแก้ปัญหาในเรื่องนี้ แต่ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ไข โดยปล่อยให้ "ร" ไว้ตามเดิม ถึงแม้จะเป็นรายวิชาเลือกก็ถือว่าไม่จบหลักสูตร ทั้งนี้ เพราะ "ร" ไม่ใช่ระดับผลการเรียน

ในการเปลี่ยนผลการเรียน "ร" เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว การพิจารณาให้ระดับผลการเรียนแยกเป็น 2 กรณี คือ

1. ให้ได้ระดับผลการเรียน "0" ถึง "4" ในกรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน "ร" อันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย เช่น เจ็บป่วยไม่สามารถเข้าสอบตามกำหนดได้ เป็นต้น

2. ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1" ในกรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน "ร" โดยสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ใช่เหตุสุดวิสัย เช่น มีเจตนาหลบเลี่ยงการสอบ เพื่อหวังผลบางอย่าง ไม่สนใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ เป็นต้น

ในการเปลี่ยนผลการเรียน "ร" นี้ ผู้เรียนควรรีบดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แต่อย่างช้าที่สุดต้องเสร็จสิ้นในภาคเรียนถัดไป เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้วัน ผู้เรียนยังไม่ดำเนินการแก้ "ร" ให้เสร็จสิ้นไป ผู้เรียนจะต้องเรียนซ้ำทั้งรายวิชา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ทำ อย่างไรก็ตาม

ถ้าผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการแก้ "ร" ให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนถัดไปได้ และสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้เรียนมีเหตุจำเป็นจริง ๆ เช่น เจ็บป่วย หรือลาพักการเรียน เป็นต้น ก็ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ "ร" ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่ถ้าพ้นกำหนดนี้แล้ว ผู้เรียนจะต้องเรียนซ้ำ หรืออาจเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เป็นรายวิชาเลือก

อนึ่ง ถ้าผู้เรียนเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่เพื่อทดแทนรายวิชาเลือกเดิมที่ติด "ร" อยู่ เพื่อให้ครบตามแผนการเรียน รายวิชาเลือกใหม่นี้จะติด "ร" ไม่ได้

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้บันทึกในช่องหมายเหตุของระเบียบแสดงผลการเรียน (รบ. 1-ป) ด้วยว่า ให้เรียนรายวิชาใดทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด "ร"

ถ้าผู้เรียนแก้ "ร" แล้วได้ระดับผลการเรียน "อ" การเปลี่ยนระดับผลการเรียน "อ" ให้ดำเนินการตามข้อ 10.1 ของระเบียบนี้

10.3 การเปลี่ยนผลการเรียน "มส" แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

10.3.1 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน "มส" เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนเพิ่มเติม โดยใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริม หรือเวลาว่าง หรือวันหยุด หรือมอบหมายให้ทำงานมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น แล้วจึงสอบให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการสอบแก้ "มส" ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1"

การแก้ "มส" กรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ "มส" ให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ "มส" ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ หรือให้เปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ ในกรณีที่ เป็นรายวิชาเลือก

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 การเรียนแต่ละรายวิชาตามแผนการเรียนทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเรียนแต่ละรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น แต่ถ้ารายวิชาใดผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ

80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นก็ให้ได้ "มส" แต่ถ้าหัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุผลสมควรก็อนุญาตให้เข้าสอบปลายภาคเรียนได้

กรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน "มส" เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนเพิ่มเติม การเรียนเพิ่มเติมเพื่อเปลี่ยน "มส" ในที่นี้หมายถึงให้นำเวลาเรียนในรายวิชาที่ผู้เรียนได้ "มส" มานับต่อได้ เช่น รายวิชา ท. 401 ผู้เรียนมีเวลาเรียนร้อยละ 60 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นก็ให้สอนเพิ่มเติมจนมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น การสอนเพิ่มเติมในที่นี้ หมายถึง ให้นำจุดประสงค์ที่ผู้เรียนไม่ได้เรียนมาเรียน ส่วนเวลาที่ใช้ สถานศึกษา อาจใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริมหรือเวลาว่างหรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ไปทำ เมื่อมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้นแล้ว จึงสอบให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียน "0" หรือ "1" แต่ถ้าผู้เรียนได้ "มส" แล้วไม่มาดำเนินการแก้ไข ก็ถือว่าไม่จบหลักสูตร เพราะทุกรายวิชาที่ระบุไว้ในแผนการเรียนไม่ว่าจะเป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกจะติด "มส" ไม่ได้เพราะ "มส" ไม่ใช่ระดับผลการเรียน

การแก้ "มส" ในกรณีนี้ ผู้เรียนควรรีบดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็วภายในภาคเรียนถัดไป เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผู้เรียนยังไม่มาดำเนินการแก้ "มส" จะต้องเรียนซ้ำทั้งรายวิชา แต่ถ้าผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการแก้ "มส" ให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนถัดไป และสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุจำเป็น เช่น เจ็บป่วย หรือ ลาพักการเรียน ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ "มส" ออกไปได้อีก 1 ภาคเรียน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วจะต้องเรียนซ้ำ หรืออาจเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเลือก

อนึ่ง ถ้าผู้เรียนขอเปลี่ยนรายวิชาเลือกใหม่ เพื่อทดแทนรายวิชาเลือกเดิมที่ติด "มส" อยู่ เพื่อให้ครบตามแผนการเรียน รายวิชาเลือกใหม่จะติด "มส" ไม่ได้

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ให้บันทึกในช่องหมายเหตุของระเบียบแสดงผลการเรียน (รบ. 1-ป) ด้วยว่า ให้เรียนรายวิชาใดทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด "มส"

ถ้าผู้เรียนแก้ "มส" แล้วได้ระดับผลการเรียน "0" การเปลี่ยนระดับผลการเรียน "0" ให้ดำเนินการตามข้อ 10.1 ของระเบียบนี้

10.3.2 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน "มส" และมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้สำหรับรายวิชาเลือก

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้ลงหมายเหตุในระเบียนแสดงผลการเรียนว่าให้เรียนแทนรายวิชาใด

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ "มส" เพราะมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ย่อมไม่มีพื้นความรู้ที่จะเรียนรายวิชาถัดไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นรายวิชาที่มีความต่อเนื่องกัน ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น หรืออาจพิจารณาให้ผู้เรียนเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ ในกรณีที่รายวิชานั้นเป็นรายวิชาเลือกและถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้บันทึกในช่องหมายเหตุของระเบียนแสดงผลการเรียน (รบ.1-ป) ด้วยว่า ให้เรียนรายวิชาใดทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด "มส"

10.4 การเรียนซ้ำจะได้ระดับผลการเรียนตามข้อ 7

สถานศึกษาควรรับจัดให้ผู้เรียนได้เรียนซ้ำในภาคเรียนถัดไป โดยอาจใช้ชั่วโมงว่าง หรือใช้เวลาหลังเลิกเรียน หรือวันหยุดราชการ สอนเป็นครั้งคราวแล้วมอบหมายงานให้ทำ ทั้งนี้ ให้นับเวลาเรียนให้ครบตามที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา หรืออาจจัดให้เรียนในภาคฤดูร้อน ส่วนการประเมินผลการเรียน ให้ดำเนินการตามระเบียบประเมินผลทุกประการ

การนับเวลาเรียนในกรณีที่สอนระหว่างภาคเรียนโดยใช้เวลาว่าง ให้กำหนดเป็นตารางเรียนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนซ้ำ ให้ครบจำนวนคาบที่ตรงกับหน่วยการเรียนของวิชานั้น ๆ และถือว่าเวลาเรียนที่กำหนดนี้เป็นเวลาเรียนรวมทั้งรายวิชา

10.5 การเปลี่ยนผลการเรียน "มผ" เป็น "ผ" สถานศึกษาอาจพิจารณาผลงานหรือกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติเพื่อประเมินผลตามจุดประสงค์ หลักการและกระบวนการของกิจกรรมนั้น

เนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นเกณฑ์ข้อหนึ่งของการจบหลักสูตร ดังนั้น ในกรณีที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วไม่ผ่าน สถานศึกษาจะต้องมอบงาน หรือกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนมิได้เข้าร่วมให้ปฏิบัติจนครบถ้วน จึงจะเปลี่ยนผลการเรียน "มผ" เป็น "ผ" ได้

ข้อ 11 การอนุมัติการจบหลักสูตร

11.1 การอนุมัติจากหลักสูตรสำหรับผู้ที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 ผู้เรียนที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรได้ จะต้องมีความสอดคล้องนี้

11.1.1 เรียนให้ครบตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้

แผนการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน หมายถึง แผนการเรียนที่ผู้เรียนเลือก
จากแผนการเรียนของโรงเรียน และได้รับความเห็นชอบจากโรงเรียนแล้ว

การเรียนให้ครบตามแผนการเรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ลงทะเบียน
เรียนตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้ครบทุกรายวิชา และต้องมีเวลาเรียนแต่ละรายวิชาครบ 80%
ของเวลาเรียนทั้งหมด ดังมีรายละเอียดในคำอธิบายข้อ 9.3 ของระเบียบนี้

11.1.2 เรียนได้จำนวนหน่วยการเรียนในวิชาบังคับครบตามหลักสูตร และ
ต้องไม่มีผลการเรียน "ร" และหรือ "มส" ทุกรายวิชาที่อยู่ในแผนการเรียน

ในการเรียนตามแผนการเรียนนั้น ผู้เรียนจะต้องได้หน่วยการเรียนในราย
วิชาต่อไปนี้

วิชาภาษาไทย ในรายวิชา ท401 ท402 ท503 ท605 และ ท606

วิชาสังคมศึกษา ในรายวิชา ส401 ส402 ส503 ส504 ส605 และ 606

วิชาพลานามัย ในรายวิชาสุขศึกษา คือ พ401 พ402 พ503 พ504
พ605 และ พ606 ส่วนพลศึกษานั้นจะต้องเลือกเรียนภาค
เรียนละ 1 รายวิชาจากวิชาบังคับ โดยจะต้องได้หน่วย
การเรียนครบ 6 รายวิชา

วิชาวิทยาศาสตร์ ต้องได้หน่วยการเรียนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ 6 หน่วย
การเรียน ผู้เรียนอาจเลือกรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง หรือ
อาจเลือกรวมจากรายวิชาต่อไปนี้คือ วิทยาศาสตร์กายภาพ
ชีวภาพ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์ประยุกต์ จาก
หมวดวิชาสัมพันธ์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธ

วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ ผู้เรียนต้องเลือกเรียนในสาขาใดสาขาหนึ่งจาก 7 สาขา คือ ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม ศิลปกรรม สาธารณสุข และจะต้องได้หน่วยการเรียนในสาขาใดสาขาหนึ่ง รวม 12 หน่วยการเรียน

อนึ่ง สำหรับผู้เรียนที่จำเป็นต้องย้ายสถานที่เรียน และสถานศึกษาแห่งใหม่ไม่ได้ เปิดสอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพที่ผู้เรียนเรียนมา สถานศึกษาอาจจัดสอนรายวิชาอาชีพที่ยังไม่ได้เรียนให้เป็นกรณีพิเศษ หรือเปลี่ยนให้เรียนรายวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพที่สถานศึกษาเปิดสอนแล้วให้นับหน่วยการเรียนต่อเนื่องกัน รวม 12 หน่วยการเรียน ได้

ทุกรายวิชาในแผนการเรียนต้องผ่านการประเมินผล คือ มีระดับผลการเรียน 0-4 จะมีผลการเรียน "ร" และหรือ "มส" ไม่ได้ เพราะ "ร" และ "มส" ไม่ใช่ระดับผลการเรียน หากผู้เรียนมีผลการเรียน "ร" และหรือ "มส" ติดอยู่แม้เพียง 1 รายวิชา ก็ถือว่าไม่จบหลักสูตร

การนับรายวิชาที่เรียนตามแผนการเรียน หมายถึง รายวิชาที่ไม่ติด "ร" และหรือ "มส" สำหรับรายวิชาเลือก รายวิชาใดที่ติด "ร" และหรือ "มส" ไว้ ถ้าเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่แล้วก็ถือว่ารายวิชาเดิมไม่อยู่ในแผนการเรียนอีกต่อไป

11.1.3 ต้องได้จำนวนหน่วยการเรียนสะสมไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียน ในแผนการเรียนแต่ละแผนนั้น จะมีจำนวนหน่วยการเรียนไม่เท่ากัน ผู้เรียนจะต้องเรียนให้ครบตามข้อ 11.1.1 และจะต้องได้หน่วยการเรียนสะสมไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียน

11.1.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมและมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน

หลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียนทุก ๆ ภาคเรียนที่ผู้เรียนมาเรียนอยู่ในโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามข้อกำหนดถึงแม้จะเรียนรายวิชาต่าง ๆ มาครบ ก็ถือว่าไม่จบตามหลักสูตร

11.2 การอนุมัติจบหลักสูตรสำหรับผู้เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 และแผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 ผู้เรียนที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรได้ จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

11.2.1 ต้องเรียนให้ครบตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้

11.2.2 ต้องได้จำนวนหน่วยการเรียนในวิชาบังคับวิชาสามัญ วิชาบังคับพื้นฐานวิชาอาชีพ และวิชาอาชีพ ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร และต้องไม่มีผลการเรียน "ร" และหรือ "มส" ทุกรายวิชาที่อยู่ในแผนการเรียน

11.2.3 ต้องเข้าร่วมกิจกรรม และมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน

11.2.4 ต้องได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.00 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับ และวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรต่ำกว่า 2.00 ให้มีสิทธิเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน "ร" เพื่อรับค่าระดับคะแนนใหม่ได้ ภายใน 2 ภาคเรียนถัดไป

ในกรณีที่ผู้เรียนเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 แล้วได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับ และวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่ถึง 2.00 แต่ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรในแผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 ถึง 2.00 ให้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิชาอาชีพ 1) ได้

การคิดระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของผู้ที่เรียนแผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 และแผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 ให้นำหน่วยการเรียนจากวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกเท่านั้น ไม่นับรวมวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ

การเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน "ร" เพื่อรับค่าระดับผลการเรียนใหม่นั้น ถ้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าผู้เรียนอาจจะได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่ถึง 2.00 สถานศึกษาอาจจัดให้ผู้เรียนเรียนตั้งแต่ก่อนที่จะจบหลักสูตรได้

อนึ่ง ถ้าผู้เรียนที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับ และวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่ถึง 2.00 และผู้เรียนไม่ประสงค์จะจบในแผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 ให้พิจารณาระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรในแผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 ถ้าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมถึง 2.00 ให้อนุมัติจบหลักสูตรในแผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 ได้ แต่ถ้าระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมฯ ในแผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 ไม่ถึง 2.00 อีก ให้พิจารณาว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์การจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 หรือไม่ ถ้ามีคุณสมบัติครบถ้วนอนุมัติให้จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้

11.3 ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียน และการจบหลักสูตรโดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน

การอนุมัติผลการเรียน หมายถึง การอนุมัติผลการเรียนในแต่ละภาคเรียน ส่วนการอนุมัติการจบหลักสูตร หมายถึง การอนุมัติเมื่อผู้เรียนมีคุณสมบัติครบตามข้อ 11.1 หรือข้อ 11.2 ของระเบียบนี้

อนึ่ง ในการอนุมัติผลการเรียนของหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าสถานศึกษาจะต้องดำเนินการควบคุมให้มีการปฏิบัติตาม หมวด 1 ข้อ 4.1 และ หมวด 2 ข้อ 5.5 และข้อ 6.1 ของระเบียบนี้

ในกรณีผู้เรียนมีคุณสมบัติครบตามข้อ 11.1 หรือ ข้อ 11.2 ก่อนเวลา 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปี ก็ให้หัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติจบหลักสูตรได้ โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน

ตามปกติผู้เรียนจะจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ประมาณ 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปี แต่ถ้าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติครบตามข้อ 11.1 หรือข้อ 11.2 ก่อนเวลา 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปี ก็ให้หัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติให้จบหลักสูตรได้ โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน และในกรณีเช่นนี้ แม้ว่าผู้เรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทั้ง 6 ภาคเรียน ก็อนุมัติให้จบหลักสูตรได้ เช่น เรียนได้ครบตามหลักสูตรภายใน 5 ภาคเรียน และได้ "ศ" ทั้ง 5 ภาคเรียน ก็ถือว่าจบหลักสูตรได้

หมวด 4 การโอนผลการเรียน

ในหมวดนี้มีข้อกำหนด 2 ข้อ คือ ข้อ 12 และ 13 หลักการสำคัญมีดังนี้

ข้อ 12 สถานศึกษาจะอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนวิชาต่าง ๆ และรับโอนผลการเรียนจากสถาบันอื่นได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

12.1 วิชาอาชีพจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือ สถานประกอบอาชีพ อีกระยะเทียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระในระดับมัธยมศึกษา

เนื่องจากหลักสูตรนี้มีหลักการมุ่งพัฒนากำลังคนด้านอาชีพจึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ โดยเปิดโอกาสให้มีการโอนผลการเรียนวิชาอาชีพได้ทุกรายวิชาที่เรียน ทั้งนี้ หมายรวมถึงวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพด้วย

12.2 วิชาเลือกหรือวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนซ้ำและสถานศึกษาไม่เปิดสอนวิชานั้นให้สถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนวิชาดังกล่าวจากสถานศึกษาอื่นในระดับเดียวกัน หรือ สถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาทั้งสองแห่งตกลงร่วมกันในการจัดสอนและรับโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียนตามระเบียบข้อนี้ หมายถึง การโอนผลการเรียน ในกรณีที่สถานศึกษาเดิมไม่เปิดสอนในวิชานั้น และสถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนของตนไปเรียนที่อื่นได้ ได้แก่ วิชาเลือกกับวิชาเลือกหรือวิชาบังคับที่ผู้เรียนต้องเรียนซ้ำและสถานศึกษาไม่เปิดสอนหรือเปิดสอนวิชานั้น ๆ ไม่ได้

การโอนผลการเรียนตามระเบียบข้อนี้ ในทางปฏิบัติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาทั้งสองแห่งตกลงร่วมกันเสียก่อนจะนำไปเรียนในรายวิชาใด

ข้อ 13 ผู้เรียนคนใดย้ายสถานศึกษา และสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมรับเข้าเรียน การโอนผลการเรียนให้ถือปฏิบัติดังนี้

13.1 ให้ผู้เรียนนำระเบียบแสดงผลการเรียนรู้จากสถานศึกษาเดิมไปให้สถานศึกษา แห่งใหม่

ในกรณีที่ผู้เรียนยังเรียนไม่จบตามหลักสูตร และมีความประสงค์จะย้ายสถานที่เรียนให้สถานศึกษาออกไประเบียบแสดงผลการเรียนรู้ไปให้สถานศึกษาแห่งใหม่

ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (รบ. 1-ป) ซึ่งสถานศึกษาออกให้กับนักเรียนถือเป็นตัวจริงทุกฉบับ

13.2 ให้สถานศึกษาแห่งใหม่รับโอนผลการเรียนทุกรายวิชาจากสถานศึกษาเดิมแต่ การพิจารณารายวิชาเลือก เพื่อตัดสินการจบหลักสูตรตามแผนการเรียนให้อยู่ในดุลพินิจของสถาน ศึกษาแห่งใหม่

ถ้าสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมให้ผู้ที่ได้เรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จากสถานศึกษาอื่นเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาของตนแล้ว สถานศึกษาจะต้องรับโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิม ส่วนการรับรายวิชาเพื่อตัดสินว่าจบหลักสูตรตามแผนการเรียนของสถานศึกษาแห่งใหม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาแห่งใหม่ เพราะอาจต้องปรับแผนการเรียนของสถานศึกษาเดิมให้สอดคล้องกับแผนการเรียนของสถานศึกษาแห่งใหม่

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน "0" ในบางรายวิชาและยังไม่ได้สอบแก้ตัวให้สถานศึกษาที่รับเข้าเรียนตกลงกับสถานศึกษาเดิมว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้จัดสอบแก้ตัวให้ ถ้าเป็นไปได้ควรให้สถานศึกษาเดิมเป็นผู้จัดสอบแก้ตัวให้ เพราะสถานศึกษาเดิมทราบว่าผู้เรียนบกพร่องที่จุดประสงค์ใดจะได้ให้แก้ตัวเฉพาะด้านนั้น แต่ถ้าจำเป็นที่จะต้องให้สถานศึกษาใหม่จัดสอบแก้ตัวให้ ก็อาจทำได้โดยขอข้อมูลจากสถานศึกษาเดิม ถ้าขอไม่ได้จริง ๆ ควรสอบใหม่ทั้งหมด ระยะเวลาที่สถานศึกษาจะดำเนินการสอบแก้ตัวให้ผู้เรียนนั้น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบข้อ 10 ของระเบียบนี้

การโอนผลการเรียนแบบนี้ ถ้าจำเป็นต้องโอนผลการเรียนระหว่างภาคเรียน สถานศึกษาใหม่ต้องขอผลการเรียนอย่างละเอียดของผู้เรียนและเวลาเรียน เพื่อนำเอามาติดต่อกัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความถูกต้องในการคิดระดับผลการเรียน ซึ่งต้องพิจารณาจากเวลาเรียนและคะแนนระหว่างภาคเรียนด้วย

หมวด 5 หน้าที่ของสถานศึกษา

ในหมวดนี้มีข้อกำหนด 2 ข้อ คือ ข้อ 14 และ 15 หลักการสำคัญดังนี้

ข้อ 14 สถานศึกษาจัดให้มีเอกสารการประเมินผลการเรียนต่าง ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังต่อไปนี้

14.1 ระเบียบแสดงผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (รบ. 1-ป)

ระเบียบแสดงผลการเรียน ใช้เป็นหลักฐานแสดงผลการเรียนของผู้เรียนทั้งเมื่อระหว่างยังศึกษาอยู่หรือออกจากสถานศึกษาแล้ว นอกจากนี้ ยังใช้เป็นใบแสดงผลการเรียนการขอ รบ. 1-ป ผู้เรียนจะต้องยื่นความจำนงต่อหัวหน้าสถานศึกษา และเมื่อสถานศึกษาออก รบ. 1-ป ถือว่าเป็นเอกสารฉบับจริงทุกฉบับ

สถานศึกษาต้องใช้แบบที่กระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์จำหน่าย การซื้อให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งการสั่งซื้อ รบ. 1-ป ส่วนการกรอกและการใช้ รบ. 1-ป ให้ปฏิบัติตามคำอธิบายการกรอกและการใช้แบบ รบ. 1-ป ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้

14.2 แบบรายงานผลการเรียนของผู้ที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (รบ. 2-ป)

ให้ใช้แบบพิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการ จัดพิมพ์จำหน่าย การกรอกรายการในแบบ รบ. 2-ป ให้ถือปฏิบัติตามคำอธิบายวิธีการกรอก และวิธีใช้แบบ รบ. 2-ป ที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้ สำหรับส่วนกลาง ให้นำส่งกรมวิชาการ 1 ชุด และสถานศึกษาเก็บไว้ 1 ชุด ส่วนภูมิภาค ให้นำส่งกรมวิชาการ 1 ชุด จังหวัด 1 ชุด และสถานศึกษาเก็บไว้ 1 ชุด

14.3 สมุดประเมินผลรายวิชา (รบ. 3-ป)

สมุดนี้ใช้บันทึกเวลาเรียนและการประเมินผลการเรียน สมุดนี้ต้องเก็บไว้ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน หลังจากจบการเรียนรายวิชานั้น

"สมุดประเมินผลรายวิชา" นี้ไม่บังคับแบบ แต่ต้องมีข้อมูลครบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้

14.4 สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (รบ. 4-ป)

สมุดนี้ใช้รายงานให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับตัวผู้เรียนทุกภาคเรียน ในสมุดนี้ต้องมีผลการเรียนเป็นรายวิชา หน่วยการเรียนที่เรียน หน่วยการเรียนที่ได้ หน่วยการเรียนสะสมที่ได้ของภาคเรียนนั้น และความเห็นอื่น ๆ ของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาผู้เรียนตามแนวที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สมุดนี้จะใช้ตลอด 3 ปี เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องในการเรียนของผู้เรียน

"สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน" นี้ไม่บังคับแบบ แต่ต้องมีข้อมูลครบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้

14.5 ใบรับรองผลการเรียน (รบ. 5-ป)

ใช้เป็นเอกสารรับรองผลการเรียน สถานศึกษาจะออกให้เมื่อผู้เรียนต้องเรียน จะได้เอกสารรับรองผลการเรียนหรือกำลังรออนุมัติการจบหลักสูตร

14.6 ระเบียบสะสม (รบ. 6-ป)

ระเบียบนี้เป็นเอกสารรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ไม่บังคับแบบ แต่ต้องมีข้อมูลครบตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้

ข้อ 15 การออกประกาศนียบัตรให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการออกประกาศนียบัตร

การออกประกาศนียบัตรสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการออกประกาศนียบัตร

ข้อ 16 ในการประเมินผลการเรียน ให้ใช้คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ประกอบระเบียบประเมินผลการเรียนด้วย

เนื่องจากข้อความในระเบียบประเมินผลไม่สามารถระบุรายละเอียดอย่างชัดเจนทุกวรรคตอนได้ ดังนั้น จึงให้ใช้คู่มือการประเมินผลควบคู่ไปด้วย เพื่อผู้ปฏิบัติจะได้ที่ความได้ตรงกันและมีแนวปฏิบัติอย่างเดียวกัน

หมวด 6 เบ็ดเตล็ด

ในหมวดนี้ได้กำหนด เรื่องผู้รักษาการ และกำหนดค่าใช้จ่ายซึ่งบัญญัติไว้ในข้อ 17 และ 18 ดังนี้

ข้อ 17 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่เกิดปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ผู้มีข้อสงสัยเสนอปัญหาไปยังกรมวิชาการ เพื่อจะได้นำเสนอปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ชี้ขาดต่อไป

ข้อ 18 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 เป็นต้นไป

หมวด 7 บทเฉพาะกาล

ข้อ 19 ให้ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2524 ข้อ 10 จนถึงสิ้นปีการศึกษา 2530 ดังนี้

- (1) ผู้ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) ในปีการศึกษา 2529
- (2) ผู้เรียนที่ควรจะจบหลักสูตรในปีการศึกษา 2528 หรือก่อนปีการศึกษา

2528 แต่ไม่สามารถจบหลักสูตรได้ตามกำหนด

อนึ่ง สำหรับผู้ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.5) ในปีการศึกษา 2528 และมีผลการเรียนบางรายวิชาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ที่ยังไม่ได้หน่วยการเรียนให้ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2524 ข้อ 10 เฉพาะรายวิชาที่ยังไม่ได้หน่วยการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จนถึงสิ้นปีการศึกษา 2530

ตามระเบียบนี้ หมายความว่า ผู้เรียนทุกชั้นที่เรียนในปีการศึกษา 2529 นี้ และในปีการศึกษาต่อไป จะต้องปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลฉบับนี้ ยกเว้นผู้ที่เรียนชั้น ม. 6 ในปีการศึกษา 2529 และผู้เรียนที่ควรจะจบหลักสูตรในปีการศึกษา 2528 หรือก่อนปีการศึกษา 2528 แต่ไม่สามารถจบหลักสูตรได้ตามกำหนด เนื่องจากยังได้หน่วยการเรียนไม่ครบตามเกณฑ์

ให้ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2524 เฉพาะข้อ 10 ซึ่งว่าด้วยเรื่อง การเปลี่ยนระดับ ผลการเรียน จนถึงสิ้นปีการศึกษา 2530

ส่วนผู้ที่เรียนชั้น ม.5 ในปีการศึกษา 2529 แต่มีผลการเรียนบางรายวิชา ในชั้น ม.4 ที่ยังไม่ได้หน่วยการเรียนเนื่องจากได้ "0" "ร" และ/หรือ "มส" การเปลี่ยนระดับ ผลการเรียนในรายวิชาที่ยังไม่ได้หน่วยการเรียนเฉพาะของชั้น ม.4 นี้ ให้ใช้ระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2524 ข้อ 10 ได้ จนถึงสิ้นปีการศึกษา 2530
